

TBMM GENEL KURULU'NDA AKP MİLLETVEKİLLERİ TARAFINDAN VERİLEN VE CEZA MUHAKEMESİ KANUNU'NUN 213. MADDESİNE BAKILMAKSIZIN CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN MAĞDURUN TECAVÜZCÜSÜ İLE EVLENDİRİLMESİ VE HÜKMÜN AÇIKLANMASINI GERİ BIRAKILMASINA İLİŞKİN ÖNERGENİN İVEDİLİKLE GERİ ÇEKİLMESİNE İLİŞKİN DÜZENLEMENİN İPTALİ KARARI'NA YÖNELİK, ÇOCUK İSTİSMARINI VE İHMALİNİ ÖNLEME DERNEĞİ GÖRÜŞÜDÜR. KAMUOYUNA DUYURULUR.

Çocuk istismarının önlenmesi ve ortadan kaldırılmasına yönelik yapılacak hukuksal düzenlemelerin önem taşıdığı yadsınamaz bir gerçektir. Bu hukuksal düzenlemeler, çağın akışına uygun ve çocuk hakları doğrultusunda oluşturulan uluslararası sözleşmelerle eşgüdümsel bir bağlam ve içerikte oluşturulmalıdır.

Çağdışı ve çocuk haklarına aykırı bir önerge

Ülkemizde 13 Temmuz 2016 tarihinde Anayasa Mahkemesi, çocuğa yönelik cinsel istismar suçunda 15 yaş kuralına ilişkin düzenlemeyi (Türk Ceza Kanunu'nun 103. Maddesinin 1. fıkrasındaki hükmü) iptal ederek; çocuğun "rıza"sının ve ileride "kendisine cinsel istismarda bulunan kişiyle evlenme olasılığının" cezanın yeniden değerlendirilmesi ve hafifletilmesinde dikkate alınması yönündeki gerekçelere dayanan bir karar vermiştir. Bu bağlamda Anayasa Mahkemesinin TCK'nın 103/1'inci maddesini iptal eden kararı ile yakın tarihte TBMM'nde görüşülmekte olan kanun tasarısının geçici 1. Maddesine eklenmesi öngörülen "**2- Cebir, tehdit hile veya iradeyi etkileyen başka bir neden olmaksızın 16.11.2016 tarihine kadar işlenen cinsel istismar suçundan, mağdurla failin evlenmesi durumunda, ceza açıklamasının geri bırakılmasına, hüküm verilmiş ise cezanın infazının ertelenmesine karar verilir. Zaman aşımı süresi içinde evliliğin, failin kusuruyla sona ermesi halinde fail hakkındaki hüküm açıklanır veya cezanın infazına devam olunur. Bu fıkra uyarınca fail hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına veya cezanın infazının ertelenmesine karar verilmesi durumunda suça azmettiren veya işlenişine yardım edenler hakkında kamu davasının düşmesine veya infazının ortadan kaldırılmasına karar verilir.**" içerikli fıkrası tümüyle çağdışı ve çocuk haklarına aykırı iki durumdur.

"Cinsel istismar" kavram olarak zaten cebir, tehdit, hile ya da iradeyi etkileyen herhangi bir nedenle gerçekleştirilen bir eylemdir. Dolayısıyla bu önerge kendi içinde çelişkiler taşıyan, geçersiz bir önerge'dir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve Çocuk Hakları Sözleşmesi (ÇHS) nerede?

Anayasamızın 90. Maddesi gereğince temel haklara ilişkin uluslararası sözleşmelere aykırı düzenleme yapılamaz. Oysa ki Anayasa Mahkemesinin bu iptal kararını esas olarak verilen önerge Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını ya da Anayasanın bile üzerinde kabul ettiğimiz Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmelerini özellikle çocuğun yüksek yararını, çocukların ihmal ve istismardan, zararlı geleneksel uygulamalardan korunmasını öngören Çocuk Hakları Sözleşmesi, Lanzarote Sözleşmesi(Çocukların Cinsel ve İstismar ve Sömürüye Karşı Korunması Avrupa Konseyi Sözleşmesi)ne açıkça aykırı olduğu gibi, bu konuda ileriye doğru atılması gereken adımlar varken, tersine doğru bir gidişi göstermektedir.

Ayrıca, önerge ile tüm yönleriyle karşı çıkmamız gereken erken evlilik(yasal olmayan) geleneklere kültürel ve ekonomik duyarlılık gösterilmesi konusu gündeme getirilirken, zararlı

geleneksel uygulamalar konusunun yasal bir bağlamda ele alınmadığı, tam aksine yasal zemine kavuşturulmaya çalışıldığı, kültürel/geleneksel/ekonomik duyarlılık konularının yasal ve çocuğun yüksek yararını dikkate alan bir çerçevede incelenmemiş olduğu, çocuklara ilişkin yalnızca bugünkü sonuçlar değil, gelecekteki doğurgular üzerinden de değerlendirilme yapılması gerekliliğinin göz ardı edilmiş olduğu görülmektedir.

18 yaşın altındaki her birey çocuktur.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre 18 yaş altındaki tüm bireyler çocuktur. Dolayısıyla bir çocuğun kendinden yaşça büyük bir kişi tarafından cinsel eyleme yönlendirilmesinde “çocuğun rızası” diye bir gerekçeden söz edilemez. Örneğin, 13 yaşındaki bir çocuk, kendinden yaşça büyük bir kişinin cinsel eylemi ile karşılaştığında, korku, utanç, suçluluk duygusu, boyun eğme itkisi ile bu duruma karşı koyamadığında burada çocuğun “rızası” mı söz konusudur? Bu durum böyle mi yorumlanacaktır? Bu yorum, tümüyle bilimsel gerçeklere aykırı ve çocuk hakları ile çelişen bir yorumdur ve bu tür bir yoruma dayalı bir gerekçe geçerli sayılamaz. Anayasa Mahkemesi İptal Kararının 16. paragrafındaki “istismarcısıyla resmi evliliğe” dönüşme konusunun onarıcı adalet olarak gösterilmesi başlı başına tedirgin edicidir. Bu durumda erkek çocukların tacizi durumunda “onarıcı adalet” mekanizması nasıl işleyecektir? Kız çocuğu açısından bakıldığında da, taciz ya da tecavüze uğrayan bir çocuğun “iyileşmesi için” tacizcisiyle evlendirilmesinin gerektiği, böylece çocuğun “namusunun temizleneceği” görüşü, ortadan kaldırılması gereken ve kabul edilemez bir kalıp yargı olmasına karşın böyle bir önerge ile desteklenmekte ve yüceltilmektedir. Cinsel tacize uğrayan çocuğun iyileşmesi, uygun psikososyal yaklaşımla ele alınmasına ve desteklenmesine bağlıdır. Ayrıca tacizcisinin de gerekli cezayı aldığını görmesi çocukta “suçlu ben değilim bunu bana yapan kişi” gibi bir düşüncenin oluşmasına ve çocuğun iyileşmesine katkıda bulunur.

“Çocuğun daha sonra kendisine tacizde bulunan kişiyle evlenme durumu”, gerek çocuk gerek erişkin olsun, tümüyle insan haklarına aykırı bir durumu içermektedir. “İleride bu çocuk kendisini taciz eden bu kişi ile evlenebilir ve durum düzeltilebilir”, “dolayısıyla da istismarı yapan kişiye bu denli ağır cezalar vermek (en az 8 yıl) gerekemeyebilir” tarzı bir yaklaşım, çocuğun birey olma, kişilik ve korunma haklarını tümüyle yok sayan, kız çocuğunu erkeğin malı gibi gören zihniyetin doğurgusudur ve kabul edilemez. Ayrıca, insanın istismarcısı/tacizcisi ile evlenmesi, o kişinin özdeğer duygusunu, benlik saygısını zedeler. Onda öfke duygusunu ortaya çıkarır ve kendine ya da karşısındakine zarar verme itkisini tetikler. Bazen de tacizci ile evlenmek insanda kayıtsız şartsız bir teslimiyeti ve depresif bir uysal uyumu beraberinde getirir. Her iki durumda da çocuğun ruhsal, sosyal ve bilişsel gelişimi olumsuz yönde etkilenir. Bu tür evliliklerden doğan çocuklarda anne-çocuk ilişkisinde bozukluklar, bağlanma sorunları ve gelişimsel aksaklıklar ortaya çıkar.

Kız çocuklarına kadın kimliği biçilmekte:

Ülkemizde kız çocuklarına erkenden “kadın kimliği” biçen, kız-erkek, kadın-erkek eşitliğini görmezden gelen, cinsiyet ayrımcılığını öne çıkaran toplumsal eğilimler, giderek yaygınlaştıkça cinsel taciz oranı da buna bağlı olarak artacaktır.

Çocuklar değil, tacizciler korunmakta

Çocuk hakları konusunda kazanılmış olan süreçlerin yeniden geriye çekilmesi son derecede kaygı uyandırıcıdır. TBMM' ne sunulan bu önerge ile çocuklar değil, istismarcılar/tacizciler korunmakta; çocuğa yönelik cinsel istismarı/tacizi olağanlaştırılmakta ve dolaylı olarak desteklemektedir.

Özne “çocuk” ise tanım; “çocuk istismarı” dır

Bunun yanında, Anayasa Mahkemesi' nin 103/1 iptal kararından **önce 27.05.2015 tarihli resmi nikâhtan önce dini nikâh yasağını kaldıran kararı**, 12.11.2015 tarihli çocuğun cinsel istismarının nitelikli halini düzenleyen **103/2'nci maddesini** de aynı gerekçelerle iptal eden kararı ile birlikte ve bu önerge ile çocuk evliliklerinin önü açılmakta, adına geleneksel evlilik diyerek hukukta yerine olmayan bir kavramla çocuk istismarcıları korunmakta, çocuklar özellikle kız çocuklar değersizleştirilerek cinsel istismara ömür boyu katlanmak zorunda bırakılmaktadır. Bu önerge çocuk hakları ve kız çocuklarının korunması açısından çok endişe verici olmakla birlikte; beraberinde getirdiği, özellikle ülkemiz kız çocuklarına yönelik ağır ve geriye dönülmesi güç pek çok riski taşıyan bir durumu da içerdiğinden, ivedilikle yeniden gözden geçirilmeli ve düzetilmelidir.

17.11.2016 tarihinde TBMM Genel Kurulunda verilen değişiklik teklifi ile cinsel istismar failinin mağdur ile evlenmesi halinde “verilen cezaya yönelik olarak hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verileceği” düzenlemesinin getirilmek istendiğini öğrenmiş bulunuyoruz.

.....Tasarının sahibi olan Adalet Bakanlığı'nın, sunulan değişiklik teklifini desteklediğini açıklamış olması böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var ise neden tasarıya konulmadığı sorusunu akla getirmekte ve amacın konunun kamuoyunun gündemine gelmeden bir “oldu bitti” ile yasalaşması olduğu anlaşılmaktadır.

Önerge geri çekilmez ise tacizde bulunan kişinin, istismarcının gözetilmesi sonrası toplumda “adalet” duygusunun zarar görmesi ve cinsel istismara/tacize uğrayan çocuğu koruyan ve savunan hiçbir yasal dayanağın kalmaması ve kız çocuklarının gözden çıkarılmaları, Türkiye'nin bir ortaçağ toplumu, bir ilkel toplum yapısına ve düzeyine geri dönmesi anlamını ve riskini taşıyacaktır.

Bu nedenle, tüm çocukları ve farklı gereksinimleri öngören, yalnızca ceza yasasına odaklanmayan, istismarı önlemeyi de içeren “çocuğun insanlık onuruna yakışır” bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Ülkemizde istismarcıyı/tacizciyi değil, çocuğu koruyan hukuksal düzenlemelere gereksinim vardır.

Cinsel istimara uğrayan çocuğun, fail ile evlenmesi halinde faile verilecek cezanın ertelenmesine ilişkin düzenleme kabul edilemez

Bu anlayış, çocuk istismarının kurumsallaşması sonucunu doğuracaktır. Bu düzenleme toplum yararına değildir ve toplumun böyle bir talebi olduğunu da düşünmüyoruz.

Getirmek istenen düzenleme 15 yaşından küçük çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarına yöneliktir ve yaş konusunda bir alt sınır da yoktur. Failin yaşı konusunda da bir ayırım getirilmemektedir. Bu durumda 10-12 yaşındaki bir çocuğa cinsel istismarda bulunan 40-50

yaşlarındaki bir fail, çocuğun 16 yaşına gelmesi ile çocukla evlenebilecek ve cezası ertelenecektir.

Bu önerinin gerekçesi olarak; istismar failinin daha sonra istismar mağduru ile evlendiği, çocukları olduğu, failin ceza alması durumunun onları mağdur ettiği yönünde açıklamalar yapılmaktadır. Bu mantıkla; yürürlükte olan yasalara göre, gece saat 21:00'da bir marketten pirinç çalana, bir butikten giysi çalana 7 yıl 6 ay hapis cezası verilmektedir, hırsızlık suçunun faillerinin de evde kendilerini bekleyen çocukları olduğu düşünülürse, mağdur razı ise her suç için bir erteleme kararı mı verilecektir?

Sonuç olarak;

Anayasa Mahkemesi'nin "Cinsel istismar suçunda 15 yaş kuralına ilişkin düzenlemenin iptal edilmesine yönelik kararına karşı durmak ve TBMM'de verilen cinsel istismarcıyla evlendirilmeyi içeren ve Salı günü yürürlüğe konması düşünülen önerenin geri çekilmesini sağlamak çocukların kız-erkek ayrımına uğramadan, eşit ve özgür bir ortamda eğitilebilecekleri ve gelişebilecekleri uygar bir toplum yapısını yeniden oluşturabilmek; çağdaş, aydınlık, çocuklarına ve gençlerine sahip çıkan bir Cumhuriyet Türkiye'sinin temel yapı taşlarını korumak adına da çok önemlidir.

Şimdi toplumun tüm kesimlerine bu konuda karşı görüşleri dile getirme ve bu düzenlemeye karşı çıkma görevi düşüyor. En büyük sorumluluk da iktidar partisinin milletvekillerine düşüyor.

Söz konusu olan Ülkemizin yani hepimizin çocuklarıdır. Çocuklar konusunda birlikte hareket etme zamanıdır. Çocuk istismarına DUR diyelim.

ÇOCUK İSTİSMARINI VE İHMALİNİ ÖNLEME DERNEĞİ olarak, ***çocuk ve gençlerle ilgili tüm sivil toplum örgütlerini ve kamuoyunu bu karara karşı çıkmaya ve yasama gücünü kullananları da bir an önce bilimsel ve toplumsal gerçekler doğrultusunda kapsamlı, dengeli ve ölçülü olarak bu yasal boşluğu doldurmaya çağırıyoruz.***

Saygılarımızla..

Çocuk İstismarını ve İhmalini Önleme Derneği
Yönetim Kurulu